

Iedere burger telt, iedere hulpverlener ook!

Dringende oproep: beperking werkloosheid in tijd – grote impact op sociale dienst OCMW

Geachte heer Frank Vandenbroucke, vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Armoedebestrijding

Geachte mevrouw Anneleen Van Bossuyt, minister van Asiel en Migratie, en Maatschappelijke Integratie, belast met Grootstedenbeleid

Geachte mevrouw Caroline Gennez,
Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

Geachte mevrouw Zuhail Demir,
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Geachte mevrouw Hilde Crevits,
Vice-minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

Geachte heer David Clarinval,
Vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Landbouw

Wij, maatschappelijk assistenten en diensthoofden van de sociale diensten van de 38 Limburgse OCMW's, schrijven u vanuit een gedeelde bezorgdheid én een sterk geloof in samenwerking.

Elke dag zetten wij ons in voor burgers in kwetsbare situaties. We begeleiden hen met respect en betrokkenheid, bieden perspectief en bouwen samen met hen aan een menswaardig bestaan. Beleidskeuzes raken burgers direct en de meest kwetsbare burgers het meest – recht evenredig raken deze beleidskeuzes ook ons werk, onze werking en onze draagkracht.

De aangekondigde beperking van werkloosheidsuitkeringen in de tijd – waarbij mensen na twee jaar het recht op een uitkering verliezen – laat ons niet onberoerd. Niet uit angst, maar uit realiteitszin. Wij willen geen nieuwe crisis. Wij vragen de ruimte om dit beleid mee vorm te geven, vanuit onze ervaring op het terrein.

De voorbije jaren hebben onze diensten, met de maatschappelijk assistenten op de voorgrond, verschillende crisissen het hoofd geboden: de asielcrisissen, de coronacrisis, de energiecrisis, de Oekraïne crisis. Telkens hebben wij onze schouders gezet onder bijkomende opdrachten. Telkens hebben wij onze toewijding, wendbaarheid en veerkracht bewezen. Maar ook die veerkracht heeft haar grenzen.

Daarom vragen wij u om deze beleidsverandering niet te laten uitmonden in een nieuwe of volgende crisis in de sociale diensten, want dit kan vermeden worden. Laat het voor de sociale diensten geen kwestie worden van crisismanagement, maar van proactief samenwerken. Wij geloven oprecht in dialoog, samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid.

Limburg telde in 2023 5031 (equivalent)leefloongerechtigden. Uit cijfers van de VDAB blijkt dat in onze provincie momenteel 4232 burgers al twee jaar of langer een werkloosheidsuitkering ontvangen en mogelijk hun recht verliezen. Niet al deze mensen wenden zich tot hun OCMW, maar hoe dan ook betekenen deze cijfers dat de OCMW's een sterke toename mogen verwachten van het aantal hulpvragen.

Elke aanvraag voor een leefloon vraagt een grondig sociaal onderzoek en vervolgens, indien rechthebbend, een intensieve trajectbegeleiding. In een tijd waarin de werkdruk voor ons, maatschappelijk assistenten, al bijzonder hoog ligt en waarin het bovendien steeds moeilijker wordt om nieuwe collega's te vinden, dreigt de druk ondraaglijk te worden.

Daarom onze hoopvolle oproep:

- **Betrek ons als lokale partner.** Zorg voor duidelijke en transparante informatiedoorstroming. Geef ons tijdig inzicht in wie getroffen wordt door de maatregel en wanneer. Welke mensen vallen uit het systeem?
- **Voer een gefaseerd beleid.** Vermijd een abrupte overstap. Overweeg gefaseerde stappen, gespreid over tijd, zodat er ruimte is voor begeleiding en maatwerk.
- **Ga in dialoog met de OCMW's.** Breng lokale besturen en OCMW's mee aan tafel. Wij zijn bereid én bereidwillig om mee te denken.
- **Voorzie realistische structurele ondersteuning.** Als deze maatregel realiteit wordt, dan zijn er mensen én middelen nodig. Zonder dat kunnen we onmogelijk de kwaliteit bieden die nodig is. Stap af van uitstroomgebonden financiering.
- **Samen activeren.** Activering moet een samenspel zijn. Dit mag niet alleen een taak worden van het OCMW, maar dit moeten we sámen doen, onder andere mét de VDAB.

We willen geen slachtoffer zijn van dit beleid en we willen zeker niet dat de mensen die op ons rekenen dat worden. De maatschappelijke ontwikkelingen zorgen de laatste jaren al voor een stijging in het aantal hulpvragen en een enorme stijging in de complexiteit van de hulpvragen. Met deze beleidsbeslissing wordt er op korte termijn een zware bijkomende druk gelegd op de algemene werking van de sociale diensten en daarbij ook op onze schouders. Wat we vragen, is aandacht. Erkenning. En vooral: samenwerking.

Beleid maken is geen eenrichtingsverkeer. Als veldwerkers geloven wij in co-creatie, in wederzijds respect, in gedragenheid. Wij reiken de hand uit naar jullie, als beleidsmakers. Geef ons de ruimte om mee te bouwen aan een toekomst waarin sociale bescherming niet het sluitstuk is van beleid, maar het fundament ervan.

Met dank voor uw aandacht en in de hoop op dialoog.

De maatschappelijk assistenten en de diensthoofden van de sociale diensten van de
Limburgse OCMW's.

Voor contact tot dialoog:

Lien Hendrix	voorzitter LSB ² werkgroep sociale diensten & diensthoofd sociale dienst Beringen, lien.hendrix@beringen.be
Caroline Michel	diensthoofd sociale dienst Lanaken, caroline.michel@lanaken.be
Wendy Hensen	directeur Zorgen stad Genk, Wendy.Hensen@genk.be
Inez Cremers	afdelingshoofd sociale dienst stad Hasselt, Inez.Cremers@hasselt.be